ANKARA TİCARET BORSASI Basın Bürosu

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

6 Nisan 2021 Salı

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

6 Nisan 2021 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMALAR

- Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3766)
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3767)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779)
- Mersin İli, Silifke İlçesi Sınırları İçerisinde Bulunan Narlıkuyu Doğal Sit Alanının Koruma Statüsünün Yeniden Değerlendirilmesi Sonucunda, Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanın Kesin Korunacak Hassas Alan Olarak Tescil ve İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3780)
- 2021 Yılı Sulama Tesisleri İşletme ve Bakım Ücret Tarifelerine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 3781)

YÖNETMELİKLER

- Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği
- Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Heyelan Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

TEBLİĞ

— Hamiline Yazılı Pay Senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna Bildirilmesi ve Kayıt Altına Alınması Hakkında Tebliğ

Tarım sektörü, en yüksek ilk çeyrek ihracatına imza attı

Türkiye tarım sektörü, bu yılın ilk üç ayında yaptığı ihracat ile tarihinin en yüksek ilk çeyrek ihracatını gerçekleştirdi. İhracatı, bu yılın ilk 3 ayda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,1 artarak 6 milyar 621 milyon 84 bin dolara ulaştı.

Türkiye tarım sektörü, bu yıl ilk üç ayında gerçekleştirdiği 6 milyar 621 milyon dolarlık ihracat ile tarihin en yüksek ilk çeyrek ihracatına imza attı.

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) verilerinden yapılan derlemeye göre, Türkiye'nin tarım ihracatı, ilk 3 ayda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,1 artarak 6 milyar 621 milyon 84 bin dolara yükseldi. Tarım sektörünün ilk çeyreklerdeki dış satımlarına bakıldığında, Ocak-Mart 2021, tarihin en yüksek birinci çeyrek ihracatı olarak kayıtlara geçti.

Yılın ilk çeyreğinde Türkiye'nin sanayi ihracatı yüzde 15,6 artarak 37 milyar 218 milyon 155 bin dolara, madencilik ihracatı da yüzde 29,9 yükselerek 1 milyar 215 milyon 414 bin dolara çıktı. Türkiye'nin tarım ihracatı, yılın ilk çeyreğinde toplam ihracatın yüzde 14,7'sini oluşturdu.

10 sektörün 8'inde ihracat arttı

Tarım grubu bünyesindeki 10 sektörden 8'i ilk çeyrekte ihracatını artırdı. Tarıma bağlı sektörler arasında bu dönemde ihracatını en fazla artıran 2 milyar 20 milyon 173 bin dolarla hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri oldu.

Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamullerini, 1 milyar 515 milyon 952 bin dolarla mobilya, kağıt ve orman ürünleri, 774 milyon 793 bin dolarla yaş meyve ve sebze, 674 milyon 162 bin dolarla su ürünleri ve hayvansal mamuller, 576 milyon 656 bin dolarla fındık ve mamulleri, 440 milyon 91 bin dolarla meyve sebze mamulleri, 347 milyon 198 bin dolarla kuru meyve ve mamulleri, 157 milyon 658 bin dolarla tütün, 68 milyon 741 bin dolarla zeytin ve zeytinyağı, 45 milyon 700 bin dolarla süs bitkileri ve mamulleri izledi.

En fazla ihracat artışı süs bitkileri ve mamullerinde

Tarım grubundaki sektörlerden hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri, yaş meyve ve sebze, meyve sebze mamulleri, kuru meyve ve mamulleri, fındık ve mamulleri, süs bitkileri ve mamulleri, su ürünleri ve hayvansal mamuller, mobilya, kağıt ve orman ürünleri ihracatını artırırken, zeytin ve zeytinyağı ile tütün sektörlerinin ihracatında düşüş yaşandı. İlk çeyrekte tarımda ihracatını en fazla artıran sektör ise yüzde 26,2 ile süs bitkileri ve mamulleri oldu.

Süs bitkileri ve mamullerini, yüzde 21,7 ile yaş meyve ve sebze, yüzde 14,5 ile mobilya, kağıt ve orman ürünleri, yüzde 12,3 ile su ürünleri ve hayvansal mamuller, yüzde 11,7 ile hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri izledi. Yılın ilk 3 ayında zeytin ve zeytinyağı sektörünün dış satımında yüzde 12,5, tütün sektörünün ihracatında da yüzde 27,9 azalma yaşandı.

Tahıllarda 'yüksek fiyat' senaryosu korunuyor!

Mısır, soya fasulyesi ve buğday fiyatlarını son yılların en yüksek seviyesine çıkaran sorunların, 2008 krizindeki kadar hızlı çözülemeyeceğini söyleyen Rabobank analisti Vogel uyarıyor: "Fiyatlarda hatırı sayılır bir düşüşten bahsetmemiz için iki, üç hatta dört yıl geçmesi gerekebilir."

Bazı uzmanlar tarafından uzun vadede en iyi yatırım araçlarından biri olarak gösterilen emtia, talep görmeye devam ediyor. Küresel ekonomide, aşıların yaygınlaşmasıyla başlayan iyimserlik, yeşil ekonomi yatırımlarının hız kazanması ve birçok üründe yaşanan tedarik sıkıntısı emtia fiyatlarını son 1 yıl içinde yüzde 35 yükseltirken, yılbaşından bu yana fiyat artışları yüzde 8'e yaklaştı. Enerji, metaller ve tarımsal ürünlerde senkronize bir artış yaşanırken, uzmanlar tahıl fiyatlarında 'yüksek fiyat' senaryoları yazılmaya devam edeceğini söylüyor.

ABD'de tahvil faizlerindeki artış ve doların güçlenmesi nedeniyle son günlerde baskı hisseden emtia piyasalarında ekonomik toparlanmayla birlikte fiyatların yeniden ivme kazanacağı görüşü hakim. COVID-19'un ekonomideki gölgesinin azalmasıyla gıda talebindeki artışın tahıl fiyatlarını yukarıda tutmaya devam edeceği tahmin ediliyor. Tarım emtiaları konusunda analizleriyle bilinen Rabobank'ın tarım araştırma başkanı Stefan Vogel, tahıl piyasalarındaki "yüksek fiyat senaryolarının" bir süre daha korunacağını söylüyor ve bu yıl güçlü bir ABD hasadının bile arz sıkışıklığını çözmeyeceği konusunda uyarıyor. Vogel, Agrimoney tarafından düzenlenen online bir seminerde yaptığı açıklamada, mısır, soya fasulyesi ve buğday fiyatlarını son

yılların en yüksek seviyesine çıkaran nedenleri; 2007-2008 döneminde meydana gelen fiyat artışlarını tetikleyen sebeplerden daha hızlı çözmenin zor olduğunu ifade ediyor. O dönemde fiyatların "Kuzey Yarım Küre'deki iyileşen üretimin yardımıyla bir anda düştüğünü hatırlatan Vogel ancak bu kez üretim artışının, fiyatlardaki ralliyi geri çevirmeye yetecek güçte olduğuna inanmadıklarını belirtiyor.

Mısır ve soya ekim alanlarına dair tahminler düştü

Nitekim ABD Tarım Bakanlığı'nın (USDA) açıkladığı son veriler, üretimin talebi karşılamakta zorlanabileceğine dair endişelerin haklı olabileceğini gösteriyor. USDA, 2021-22 pazarlama yılı için ABD mısır ekiminin 91.1 milyon dönüm olarak tahmin edildiğini, ülkedeki soya fasulyesinin 2021-22 için 87.6 milyon dönümlük alanda görüldüğünü bildirdi. Her iki veri de, şubat ayındaki tahminlerin altında kılıyor. Ayrıca 1 Mart itibarıyla ABD buğday stoklarının, altı yılın en düşük seviyesi ve üç yıllık ortalamanın yüzde 15 altında 1.272 milyar kile olacağı tahmin ediliyor. Şubat ayındaki tahminlerin altında kalan son rapordaki tahminler piyasaları şaşırttı. Mısır ve soya fiyatlarında son aylardaki yükselişin, ekili alanların genişlemesine yol açması bekleniyordu.

Bununla birlikte Brezilya'da son 10 yılın en yavaş soya fasulyesi hasadı, mısır ekiminin gecikmesi ve Arjantin'deki kuraklık, Güney Amerika'nın tarımsal üretimi konusundaki kaygıları artırıyor. Vogel, 2008'deki kadar hızlı bir şekilde sorunların çözüme kavuşmasının beklenemeyeceğini dile getiriyor.

"Fiyatlarda hatırı sayılır düşüş 2-3 yıldan önce olmaz"

Özellikle yağlı tohum grubundaki tahıllarda sıkışıklığın 2022'ye sarkacağını ön gören analisti, başlıca üretim bölgelerinde hava muhalefeti yaşanmasa bile üretim kaynaklı sıkışıklığın aşılmasının en azından iki-üç sezon sürebileceği uyarısı yapıyor. Vogel, "Fiyatlarda hatırı sayılır bir düşüşten bahsetmemiz için iki, üç hatta dört yıl geçmesi gerekebilir" diyor.

Saxo Bank: Bolluk yerini sıkışıklığa bıraktı

Saxo Bank da kuzey yarımkürenin ekim ve mahsul dönemlerinin dikkatli bir şekilde takip edilmesi gerektiğini belirtiyor. Geçen yıl başta tahıllar ve yağlı tohumlar olmak üzere birçok gıda ürününde 'bolluk' döneminin yerini arz sıkışıklığına bıraktığını hatırlatan Saxo Bank Emtia Stratejisti Ole Hansen de şu değerlendirmede bulunuyor: "İlk çeyrekte Güney Amerika'daki hava durumu endişeleri ve geçen yıl Çin'den yapılan güçlü alımlar 2020-21 sezonunda stokların son yılların en düşük seviyesine ineceği beklentisi yarattı. Bunu akılda tutarak önümüzdeki aylarda özellikle ABD ve Karadeniz bölgesindeki ekim ve üretim koşulları dikkatli bir şekilde izlenmeli."

Suudi Arabistan'a 7 sektörde ihracat sıfırlandı

Bir süredir Türkiye'ye karşı adı konmamış bir boykot uygulayan Suudi Arabistan'a yönelik toplam ihracat rakamları neredeyse sıfırlandı. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) rakamları Mart ayında Türkiye'den krallığa sadece 19 milyon dolar ihracat yapıldığını gösterdi. 7 sektörde ise krallığa ihracat Mart ayında sıfır çekti

Türkiye'nin uluslararası zeminde Suudi Arabistan'ın resmi olmayan boykotuna ilişkin girişimlerde bulunmaya hazırlandığı belirtilirken, yeni gelen rakamlar krallığa yapılan ihracatın birçok sektörde sıfırlandığını gösterdi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi rakamlarına göre Mart ayında Suudi Arabistan'a yapılan ihracat bir önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 94 düşüşle 19 milyon dolara geriledi. Yılın ilk 3 ayı dikkate alındığında krallığa yapılan ihracat yıllık bazda yüzde 93 düşüşle 56 milyon dolar olarak kaydedildi.

Sektörel bazda bakıldığında 7 sektörde krallığa ihracatın Mart ayında sıfır çektiği görüldü. Bu sektörler, gemi-yat, halı, mücevher, su ürünleri ve hayvansal mamuller, süs bitkileri, tütün, yaş meyve ve sebze ile diğer sanayi ürünleri oldu.

Bunun karşısında ihracat aktivitesinin zayıf olsa da devam ettiği sektörlerin başında elektrik ve elektronik sektörü geldi. 19 milyon dolarlık Mart ihracatının 6 milyon doları bu sektörden gelirken, bu sektörü deri ve deri mamulleri ve çelik takip etti.

Enflasyon 2019'dan sonra ilk kez %16'yı aştı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Mart ayına ilişkin tüketici ve üretici fiyat endekslerini açıkladı. Verilere göre tüketici fiyatlarında yıllık enflasyon 6. ayda da yükselişini sürdürdü ve 2019 Temmuz ayından bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Türk Lirası'nın yüzde 10'a yakın değer kaybettiği Mart ayında üretici fiyatlarındaki yüksek enflasyon da dikkat çekti

Mart'ta tüketici fiyatlarında yıllık enflasyon yükseliş ivmesine devam etti.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı verilere göre Mart'ta tüketici fiyat endeksi yıllık yüzde 16,19 arttı. Verilere göre aylık enflasyon ise yüzde 1,08 olarak kaydedildi.

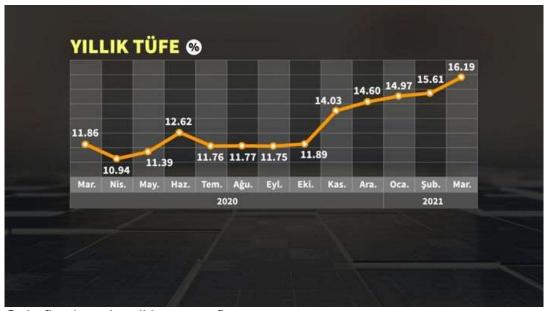
Çekirdek enflasyon Mart ayında yıllık yüzde 16,88 olarak gerçekleşti ve 2 yılın en yüksek seviyesine çıktı.

Verilere göre yıllık olarak en fazla artış yaşanan grup yüzde 24,85 ile ulaştırma grubu oldu. Ulaştırmayı yüzde 23,64 ile ev eşyası ve yüzde 21,49 ile çeşitli mal ve hizmetler izledi.

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, yüzde 7,43 ile giyim ve ayakkabı, yüzde 8,01 ile haberleşme ve yüzde 8,33 ile eğitim oldu.

Aylık bazda bakıldığında ise 2021 yılı Mart ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, yüzde 3,70 ile sağlık, yüzde 2,77 ile eğitim ve yüzde 2,60 ile lokanta ve

oteller oldu. Ana harcama grupları itibarıyla 2021 yılı Mart ayında ulaştırma grubunda değişim gerçekleşmedi. En az artış gösteren diğer ana gruplar yüzde 0,54 ile ev eşyası ve yüzde 0,70 ile konut oldu.

Gıda fiyatlarında yıllık artış enflasyonu aştı

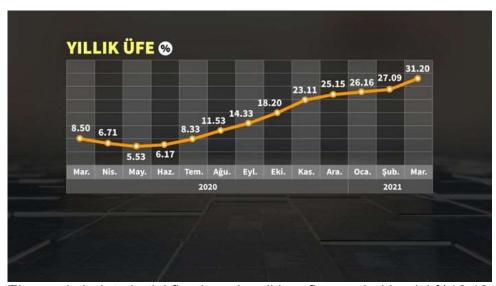
Mart ayında gıda fiyatlarında yıllık enflasyon yüzde 17,44 olarak kaydedildi. Bir önceki aya göre artış ise yüzde 1,13 oldu.

Seçilmiş maddeler arasında aylık bazda en fazla yükseliş kaydedenler arasında yüzde 61 ile karnıbahar ilk sırada yer aldı. Karnıbaharı yüzde 28 ile sivri biber, yüzde 10 ile tavuk eti izledi.

Üretici fiyatlarında hızlı artış

Veriler üretici fiyatlarındaki yukarı ivmenin hızlandığına işaret etti. Buna göre Mart'ta üretici fiyat endeksi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 31,20 artış kaydetti. Böylelikle üretici fiyatlarında yıllık enflasyon Aralık 2018'den bu yana en yüksek seviyeyi gördü.

Mart ayında üretici fiyat endeksinde aylık artış ise yüzde 4,13 arttı.

Ekonomistlerin tüketici fiyatlarında yıllık enflasyon beklentisi %16,10 olmuştu

Bloomberg HT'nin 21 kurumla gerçekleştirdiği enflasyon anketine göre ekonomistlerin Mart ayına ilişkin beklentisi tüketici fiyat endeksinde yıllık artışın yüzde 16,10 artması yönünde olmuştu.

Ankete katılan kurumlar arasında en düşük beklentiyi paylaşan kurum Mart ayında aylık enflasyonun yüzde 0,8; yıllık enflasyonun ise yüzde 15,90 olarak gerçekleşmesini öngörmüştü. En yüksek beklentiyi paylaşan kurum ise Mart ayında tüketici enflasyonunun aylık bazda yüzde 1,75, yıllık bazda ise yüzde yüzde 16,97 olmasını tahmin etmişti.

Yabancılar yüzde 16'nın üzerini öngörmüştü

Yabancı kurumlar da Mart ayında enflasyonda yüzde 16'nın üzerine çıkılacağını tahmin etmişti.

Unicredit, Türkiye'de Mart ayı için yüzde 16,3 manşet enflasyon beklerken, çekirdek enflasyonun da yüzde 16,9'a çıkacağını öngörmüştü.

Şubat ayında yüzde 15,6 olarak gerçekleşen enflasyonun, Mart ayında yüzde 16,3'e yükselmesini bekleyen Unicredit, gıda fiyatlarında aylık yüzde 1,4'lük bir artış beklediklerini belirtti. Unicredit, gıda Enflasyonunun Şubat ayına göre gerileyeceğini belirterek Mart ayında gıda enflasyonunun yıllık olarak ise yüzde 17,8 olarak geleceğini düşündüklerini söyledi.

ING de Mart ayında Türkiye'de enflasyonun yüzde 16,3 olacağını tahmin etmişti.

Mart'ta kur yüzde 10 yükseldi

Mart ayının son döneminde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (**TCMB**) başkanlığında yaşanan değişimin ardından kurda yükseliş kaydedilmişti. Ayın sonundaki fiyatlamaların etkisiyle Türk Lirası'nda yüzde 10'a yakın düşüş kaydedildi.

Erdoğan'dan bildiri tepkisi: Bu eylem art niyetli bir girişimdir

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 104 emekli amiralin yayınladığı bildiriye ilişkin, "Bir gece yarısı gerçekleştirilen bu eylem kesinlikle art niyetli bir girişimdir. Emekli amirallerin vazifesi darbe imaları içeren bildiriler yayınlamak değildir" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, emekli amirallerin yayımladığı bildiriye, "Bir gece yarısı gerçekleştirilen bu eylem kesinlikle art niyetli bir girişimdir" ifadesiyle tepki gösterdi.

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde bir değerlendirme toplantısı yapan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, toplantının ardından açıklamalarda bulundu.

Erdoğan, emekli amirallerin vazifesinin darbe imaları içeren bildiriler yayınlamak olmadığını belirterek, "Emekli amiral sıfatıyla da olsa böyle bir girişim, kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri'ne yönelik bir bühtandır. Hiçbir emekli kamu görevlisinin topluca böyle bir yola tevessül etme hakkı yoktur. Yayınlanan bildiriyi özellikle dikkate alıp gereken her tedbiri uygulama kararlılığımızı ortaya koyuyoruz" ifadelerini kullandı.

Türkiye'deki demokrasiye yönelik saldırıların bu tarz bildirilerin ardından geldiğini vurgulayan Erdoğan, "Buna ifade özgürlüğü diyemeyiz. İfade özgürlüğü, seçilmiş yönetimi darbeyle tehdit eden cümleleri kapsamaz" değerlendirmesinde bulundu.

Erdoğan, "Demokrasi ve hukuk içinde çözülecek meselelerin darbe imalı bildirilerin bahanesi haline dönüştürülmesi anayasaya yönelik açık tehdittir" dedi.

"Montrö'ye bağlılığımızı sürdürüyoruz"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Montrö tartışmalarına ilişkin "Montrö'nün ülkemize sağladığı kazanımları önemli görüyor, daha iyisi için imkan bulana kadar bu sözleşmeye bağlılığımızı sürdürüyoruz" açıklamasında bulundu.

Erdoğan sözlerini şöyle sürdürdü: "Amaç Montrö Sözleşmesiyle ilgili tartışmaya katkı sağlamaksa bunun mecrası bildiri yayımlamak değil, akademik dünyada görüş ifade etmektir. Ama gelecekte bu ihtiyaç ortaya çıkarsa, ülkemizi daha iyisine kavuşturmak üzere her sözleşmeyi gözden geçirmekten de çekinmeyiz"

Ayrıca, Kanal İstanbul'un İstanbul Boğazı'ndaki deniz trafiği yükünü hafifleteceğini ifade eden Erdoğan, "Türkiye, Montrö'deki sınırlamaların dışında tamamen kendi egemenliğinde bir alternatife kavuşmuş olacaktır. Bu bizim egemenlik mücadelemizdir" ifadesini kullandı. Erdoğan, "Türkiye'nin milli egemenlik haklarını tahkim edecek bu projeye karşı çıkanlar, en büyük Atatürk ve cumhuriyet düşmanıdır" dedi.

Muhalefete tepki

Cumhurbaşkanı Erdoğan, muhalefetin bildiri açıklamalarına "Ana muhalefet partisini demokrasiden yana tutum almaya çağırıyoruz. Bu meseleyi siyasi istismar aracı haline getirmek isteyenler çıkacaktır. Onlarla sandıkta hesaplaşacağız. Milleti ve milletin seçtiği yönetimi tehdit etme cüretini gösterenlere hadlerini yine milletimizle göstereceğiz" sözleriyle tepki gösterdi.

Öte yandan Erdoğan, tepki çeken sarıklı amiral görüntüsüne ilişkin ise "TSK'nın disiplin anlayışıyla bağdaşmayacak fotoğraf veren askere olumlu bakmadık, bakmayız. Münferit bir hadise olduğu açıkça bellidir" dedi.

Öztrak: Kabak tadı veren bu tiyatroyu çok izledik

Öztrak, "Dün, açlığı, yoksulluğu, işsizliği, intiharları yani ülkedeki zulmün üstünü, darbe iddialarıyla örtme senaryosu uygulamaya kondu. Erdoğan şahsım hükümeti, yeni bir darbe mağduru oyununun perdesini açtı. Biz kabak tadı veren bu tiyatroyu çok izledik. Milletimiz de Erdoğan'ın şahsım hükümetinin, sahte gündemler ve algı operasyonlarıyla, milletin gündemini çalmasından artık bıktı." dedi.

CHP Sözcüsü Faik Öztrak, CHP Merkez Yönetim Kurulu (MYK) toplantısının ardından parti genel merkezinde basın toplantısı düzenledi.

Öztrak konuşmasında, "Bu sabah, mart ayı enflasyon rakamları açıklandı. Zulüm zam olup milletimizin üstüne yağmış. TÜİK'in makyajlı rakamlarına göre bile, durum felaket. Mart ayında enflasyon yüzde 1,1 olmuş. Yılın ilk üç ayında gerçekleşen enflasyon ise yüzde 3,7. Mart'ta 12 aylık enflasyon ise yüzde 16,2'ye çıkmış. Bu, 2019'dan bu yana gerçekleşen, En yüksek 12 aylık mart enflasyonu ve bu enflasyonla Türkiye, dünya üzerinde en yüksek enflasyona sahip 14. ekonomi oldu. Aynı ligde bulunduğumuz ülkeler, Nijerya, Etiyopya, Haiti. Erdoğan Şahsım Hükümetinin yarattığı tablo işte bu. Son bir yılda, benzinli otomobil yüzde 110, televizyon yüzde 89, dizel otomobil yüzde 86, bulaşık makinesi yüzde 68 zam görmüş. TL'deki değer kaybı bu ürünlerin fiyatını uçurmuş. Mutfaktaki yangın da korkunç. Son bir yılda, yumurta yüzde 64, ayçiçek yağı yüzde 60, mısırözü yağı yüzde 55, mercimek yüzde 45, tavuk eti yüzde 44 zam görmüş. Bunlar da TÜİK'in makyajlı rakamları. Pazardaki, marketteki yangın daha da büyük." dedi.

"Türkiye lebalep kongrelerin de katkısıyla, dünyada salgının yeni merkez üslerinden biri oldu." diyen Öztrak, "Salgının başladığı Çin bile, bizim yanımızda tertemiz kaldı.

Ülkemizde günlük vaka sayıları artık 40 binin üzerine yerleşti. Bu vaka sayılarıyla, dünyada üçüncü, Avrupa'da ikinci sıradayız. 4 Nisan 2021 itibariyle günlük vaka sayısında Amerika Birleşik Devletleri'ni de geçtik. Yine günlük vefat sayıları da 180'in üzerine yerleşti. Salgınla mücadelede son üç ayı, bu hükümetin sorumsuzluğu yüzünden kaybettik. Bunların zulmü türlü, türlü... Yandaşları için Londra'ya ambulans uçak gönderenlerin, bu ülkenin sade yurttaşlarına, hastane yatağı bulamaması da zulümdür. Aslı Özkısırlar'a 25 gün boyunca, uygun koşullarda bir hastane yatağı bulunamadı. Neden bulunamadı? Çünkü tüm hastaneler, ağzına kadar COVID hastalarıyla doluydu. Aslı günlerce sesini, Sağlık Bakanı'na duyurmaya çalıştı. Ama duyuramadı. Acaba daha Aslı gibi, hastanelerde yer olmadığı için, ihtiyacı olan sağlık hizmetini alamayarak, yaşamını kaybeden kaç hasta var? Erdoğan sorumluluktan kaçsa da onun sorumsuzluğunun bedelini, insanlarımız canıyla ödüyor." ifadelerini kullandı.

Öztrak, "Yine, 128 milyar doların buharlaştırılması operasyonlarında, bilgisi olduğu bilinen, bir Kamu Bankası Genel Müdürünü de görevden aldılar. Milletin 128 milyar dolarını buharlaştıranlar, artlarında iz bırakmamak için anlaşılan temizlik yapmaya çalışıyor. Yakında TCMB ve Hazine arşivlerinde yangın çıkarsa veya arşivleri su basarsa hiç şaşırmayacağız. Ama ne yaparlarsa yapsınlar. Bu işin sorumluları, yargı önünde bu yaptıklarının hesabını mutlaka verecek. CHP iktidarında yapacağımız ilk işlerden biri bu 128 milyar doların hesabını sormak olacaktır." diye konuştu.

Bildiri değerlendirmesi

Öztrak, 104 emekli amiralin yayımladığı bildiri konusunda şunları kaydetti: "Dün, açlığı, yoksulluğu, işsizliği, intiharları yani ülkedeki zulmün üstünü, darbe iddialarıyla örtme senaryosu uygulamaya kondu. Erdoğan şahsım hükümeti, yeni bir darbe mağduru oyununun perdesini açtı. Biz kabak tadı veren bu tiyatroyu, çok izledik. Milletimiz de Erdoğan'ın şahsım hükümetinin, sahte gündemler ve algı operasyonlarıyla, milletin gündemini çalmasından artık bıktı. Erdoğan şahsım hükümeti, Ayasofya baş imamı şeriat istediğinde, faize ve İstanbul Sözleşmesi'ne karşı çıktığında, buna ses çıkarmıyor. Seçim kazanmak için bölücü terör örgütü elebaşının mektubunu televizyonlarda okuttuğunda, kardeşini devlet televizyonlarına çıkarttığında, bunlar ifade özgürlüğü oluyor. Ama içlerinde Mavi Vatan'ın müellifi olan 15 Temmuz'da FETÖ ile göğüs göğse çarpışmış emekli amirallerin yaptığı bir açıklama darbe yapmak için bir araya gelmek oluyor. Anlaşılan ifade özgürlüğü, sadece saray ve sarayın yandaşları için var. Erdoğan şahsım hükümeti, hafta sonu, birkaç emekli amiralin yaptığı açıklamadan sonra, darbe ve vesayet tamtamlarını çalmaya başlıyor. Açıklamanın üzerinde çılgınca tepiniyor. Şablon bir retorik, kalemşörleri aracılığıyla basın yayın organlarında okunuyor. Kamu kurumlarının internet sitelerine konuyor. Tüm bu organize işler, işsizlikten, yoksulluktan, salgından bunalmış milletin, gerçek gündemini karartmak için yapılıyor. Emekli amirallerin yaptığı paylaşımın yöntem ve şekli, elbette eleştirilebilir, ama bu metinden darbe çıkartmak, ayrı bir hüner ister. Ama 15 Temmuz'u daha unutmadık... Hala herkesin hafızalarında taze..."

Öztrak konuşmasının devamında, "Türkiye'de darbe olmasın istiyorsanız, emekli amirallerden değil, sarıklı amirallerden çekineceksiniz. Bu ülke emekli olan fikrini ve tecrübesini ülkenin siyasetçileriyle paylaşmak isteyen amirallerden çekmedi. Bu ülke ne çektiyse, sarayın Türk Silahlı Kuvvetleri'ne kumpaslarla soktuğu, mensubiyeti başka yerlere ait olan generallerden çekti. Ve bugün bir tarikat gitti, onun yerine diğerleri geldi. Şimdi size soruyoruz; Sayın Erdoğan, sizin aklınızın başınıza gelmesi için bu ülkenin başına daha hangi felaketlerin gelmesi gerekiyor? Genel Başkanımız 15 Temmuz'dan sonra 20 Temmuz sivil darbesinden önce, Yenikapı'da, tüm Türkiye'nin şahitliğinde, Erdoğan'a şu çağrıda bulunmuştu: Adliyeye, camiye ve kışlaya siyaseti sokma. Erdoğan bu çağrıyı dinlemedi. Onun yerine 20 Temmuz sivil darbesini yaptı. Tek Adam Vesayet Rejiminin düğmesine bastı. Siyaseti camiye de kışlaya da adliyeye de sokmaya devam etti. O gündür, bugündür de milletimizin iki vakası bir arava gelmedi. İssizlik cığ gibi büyüdü, asımız kücüldü, ülkemizin bereketi kaçtı. Bu çağda demokrasiyle yönetilmek, bir ülkenin en büyük onurudur. Ancak tek adam vesayet rejiminin, düğmesine basıldıktan sonra gördük ki, millet iradesine darbe sadece asker postalıyla yapılmaz, mokasenle de yapılır. Yaşanan komedi, sadece şahsım hükümetinin çaresizliğinin koltuğunu korumak için, yaptığı şımarıklığın bir tezahürü değildir. Bu aynı zamanda, Meclis'in kayyum Başkanı'nın ifşa ettiği, bizim de şiddetle karşı çıktığımız Montrö tartışmasında, 'Montrö Sözleşmesi'nden çıkılmasın' diyenlere bir gözdağıdır. Kanal İstanbul üzerinden okyanus ötesine göz kırpmaktır. Gaflet ve delalet içindeki bu oyuncular, koltukları için, bu ülkenin bekasını ve toprak bütünlüğünü, Tartışmaya açmak isteyebilir ama milletimiz buna izin vermeyecektir. Milletimiz herkesi yaptıklarıyla ve yapmadıklarıyla görüyor. CHP'nin darbelere karşı tavrı çok ne Bunu tarih ve millet huzurunda bir kez daha ilan ediyoruz: Biz darbelerin her türlüsüne karşıyız. Postalla yapılan darbeye de karşıyız. Mokasenle yapılan darbeye de karşıyız." şeklinde konuştu.

"Gerçek gündem açlık, yoksulluk"

Montrö bildirisi sonrası amirallerin gözaltına alınması konusunda Öztrak, "Bugün belirli yaşa gelmiş, bugüne kadar FETÖ kumpasları nedeniyle bedeller ödemiş amirallerin gözaltına alınmasını anlamakta zorluk çekiyoruz, ama oynanan bu oyunun milletimizin gerçek gündemini karatmasına izin vermeyeceğiz. Gerçek gündem; açlık, yoksulluk, işsizlik, yaşamını kaybeden insanlarımızdır." dedi.

Bildirinin Kanal İstanbul tartışmalarını nasıl etkileyeceği üzerine Öztrak, "Biz iktidara geldiğimizde bu ucube projenin yapımcılarına para ödemeyeceğiz. Montrö'den Kanal İstanbul'a gerekçe üretmek, aslında rant sevdasıyla sarhoş olmuş bir zihniyetin ürünüdür ve okyanus ötesine selam göndermektir." dedi.

Tarikat evinde namaz kıldığı iddia edilen sarıklı amiralle ilgili inceleme sonucunun bilinmemesine rağmen Montrö bildirisi için 10 amiralin hemen gözaltına alınması hakkında Öztrak, "Şahsım hükümeti için emekli amiraller, sarıklı amirallerden daha tehlikeli imiş." dedi.

Son dakika! ABD, Türkiye'ye yönelik CAATSA yaptırımlarını devreye alıyor

Son dakika haberi... ABD'nin CAATSA kapsamında Türkiye Savunma Sanayii Başkanlığı ve Başkan İsmail Demir'in de aralarında yer aldığı dört yetkiliye uyguladığı yaptırımlar 7 Nisan'da yürürlüğe giriyor.

ABD yönetimi, Savunma Sanayii Başkanlığı'na (SSB) 'Rusya ile kurulan ilişkileri' gerekçe göstererek yaptırım uygulamıştı.

ABD Dışişleri Bakanlığı'dan yapılan açıklamada, bildirimin resmi olarak 7 Nisan'da yayınlanacağı ve yaptırımların yürürlüğe gireceği bilgisi verildi.

Açıklamada, yaptırım uygulanan kişi ve kurumların; SSB, SSB Başkanı İsmail Demir, SSB Başkan Yardımcısı Faruk Yiğit, Hava Savunma ve Uzay Daire Başkanı Serhat Gençoğlu ve SSB Hava Savunma ve Uzay Daire Başkanlığı Grup Müdürü Mustafa Alper Deniz olduğu anımsatıldı.

"RUS VE TÜRK YETKİLİLER İŞLEM GERÇEKLEŞTİRDİ"

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, yaptırımların gerekçesini, SSB'nin, Rusya hükümetinin savunma ve istihbarat kurumlarının parçası olan ya da bu kurumlar adına faaliyet gösteren bir şahısla kasti olarak önemli bir işlem gerçekleştirmesi olarak açıkladı.

Geçen yılın aralık ayında Washington yönetimi, SSB Başkanı Demir'e Rusya'dan S-400 alımını gerekçe göstererek yaptırım uygulamıştı.

This document is scheduled to be published in the Federal Register on 04/07/2021 and available online at federal register.gov/d/2021-07948, and on govinfo.gov

ide: 4710-27

DEPARTMENT OF STATE

[Public Notice: 11396]

Notice of Department of State Sanctions Actions

ACTION: Notice.

SUMMARY: The Secretary of State has determined, pursuant to the Countering America's Adversaries Through Sanctions Act of 2017 (CAATSA), that the Turkish entity Presidency of Defense Industries (SSB), formerly known as the Undersecretariat for Defense Industries (SSM), has knowingly, on or after August 2, 2017, engaged in a significant transaction with a person that is part of, or operates for or on behalf of, the defense or intelligence sectors of the Government of the Russian Federation. The Secretary of State has also selected certain sanctions to be imposed upon SSB and Ismail Demir, SSB's president; Faruk Yigit, SSB's vice president; Serhat Gencoglu, SSB's Head of the Department of Air Defense and Space; and Mustafa Alper Deniz, Program Manager for SSB's Regional Air Defense Systems Directorate, pursuant to CAATSA. DATES: The Secretary of State's determination that SSB has knowingly, on or after August 2, 2017, engaged in a significant transaction with a person that is part of, or operates for or on behalf of, the defense or intelligence sectors of the Government of the Russian Federation, and the Secretary of State's selection of certain sanctions to be imposed upon SSB and Ismail Demir, Faruk Yigit, Serhat Gencoglu, and Mustafa Alper Deniz are effective on December 14, 2020.

FOR FURTHER INFORMATION CONTACT: Thomas W. Zarzecki, Director, Task Force 231, Bureau of International Security and Nonproliferation, Department of State, Washington, DC 20520, tel.: 202-647-7594, ZarzeckiTW@STATE.GOV.

AB liderleri 'yeni sayfa' için bugün Ankara'da

AB Konseyi Başkanı Michel ile Komisyon Başkanı von der Leyen, Türkiye'ye çalışma ziyareti gerçekleştirecek.

Avrupa Birliği (AB) Konseyi Başkanı Charles Michel ile Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın davetine icabetle bugün Türkiye'ye çalışma ziyareti gerçekleştirecek.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, ziyaret sırasında gerçekleştirilecek görüşmelerde Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri tüm yönleriyle gözden geçirilecek, Birlik ile iş birliğinin katılım perspektifi temelinde ve tesis edilmeye çalışılan olumlu gündem kapsamında geliştirilmesi için atılabilecek adımlar ele alınacak.

Ayrıca güncel bölgesel ve uluslararası gelişmeler hakkında fikir alışverişinde bulunulacak.

Yaş meyve ve sebzede Avrupa'nın açığını Türkiye kapattı

Ali Ekber YILDIRIM 06 Nisan 2021 Salı

Üretim maliyetlerindeki yüksek artış, koronavirüs nedeniyle lojistik konusunda yaşanan sıkıntılara rağmen Türkiye, yaş meyve ve sebzede ihracatını ciddi oranda artırdı. Salgın nedeniyle üretimde büyük sorunlar yaşayan Avrupa'nın açığını Türkiye fırsata çevirdi. Özellikle çilek, pırasa, karnabahar, arpacık soğanı, patates ihracatında çok büyük artış sağladı.

Akdeniz Yaş Meyve ve Sebze İhracatçıları Birliği'nin verilerine göre, bu yılın ilk 3 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yaş meyve ve sebze ihracatı miktar olarak yüzde 21, değer olarak yüzde 22 oranında arttı. Toplamda 1 milyon 52 bin ton olan ihracat 1 milyon 276 bin tona yükseldi. Bu ihracattan elde edilen döviz miktarı ise 636 milyon 616 bin dolardan 774 milyon 584 bin dolara yükseldi. Ülkeler bazında bakıldığında yaş meyve ve sebzede Suriye, Libya, Hindistan, Avusturya ihracatın en fazla arttığı ülkeler oldu. Suriye'ye bu yılın ilk 3 aylık döneminde yaş meyve ve sebze ihracatı miktar olarak yüzde 212 değer olarak ise yüzde 364 arttı. Aynı dönemde Libya'ya miktar olarak yüzde 271 ve değer olarak yüzde 156 oranında artış sağlandı. Hindistan'a olan ihracat miktar bazında yüzde 91, değer olarak yüzde 102 arttı.

İhracatı en çok artanlar, çilek, pırasa, karnabahar, arpacık soğanı

Bu yılın ilk 3 aylık döneminde soğan şalot (arpacık soğanı) ihracatı geçen yılın aynı döneminde göre miktar olarak yüzde 440, değer olarak yüzde 451 oranında artış gösterdi. Geçen sene 7 bin 195 ton olan ihracat, bu yıl 38 bin 870 tona yükseldi. İhracat geliri 1 milyon 294 bin dolardan, 7 milyon 135 bin dolara yükseldi.

Aynı dönemde pırasa ihracatı miktar bazında yüzde 366, değer olarak yüzde 378 oranında artış kaydetti. Pırasa ihracatı 2020 yılı Ocak-Mart döneminde 2 bin ton olurken, 2021'in aynı döneminde 9 bin 578 tona ulaştı. Döviz olarak ise geçen yıl 1 milyon dolar olan gelir 5 milyon 185 bin dolara çıktı.

İhracatı en çok artan bir başka ürün karnabahar. 2020'de üç aylık dönemde 2 bin 740 tonluk ihracat bu yılın aynı döneminde 7 bin 736 ton oldu. İhracat yüzde 182 arttı. Elde edilen döviz ise 1 milyon 65 bin dolardan 4 milyon 438 dolara çıktı. İhracat değerindeki artış yüzde 316. Bunun anlamı daha yüksek fiyata ihraç edildiği.

Patateste 7 Ocak 2020'den 19 Temmuz 2020 tarihine kadar ihracat ön izne bağlanmış yani kısıtlanmıştı. Bu nedenle yeterince ihracat yapılamadı. 2020 yılının ilk 3 aylık döneminde ihracat 24 bin 690 ton olurken 2021 yılının aynı döneminde ihracat yüzde 227 artışla 80 bin 776 ton olarak gerçekleşti. Değer artışı daha da yüksek. Geçen sene ilk 3 ayda patates ihracatından 3 milyon 399 dolar elde edilirken, bu yıl aynı dönemde yüzde 327 artışla 14 milyon 531 bin dolar döviz girdisi sağlandı.

Çilek ihracatında miktar olarak yüzde 400 değer olarak yüzde 335 artış sağlandı. Üzüm ihracatında miktar olarak yüzde 284, değer olarak yüzde 296 artış oldu. Erik ihracatı geçen yıla göre yüzde 5 azalmasına rağmen değer olarak yüzde 273 oranında artması dikkat çekti.

Seçilmiş tarım ürünleri ihracatında artış (ilk 3 ay; tutar; %)

Avrupa ülkelerine meyve ihracatında büyük artış

Yaş meyve ihracatının en çok yapıldığı ülkelere bakıldığında Avrupa ön plana çıkıyor. Avrupa pazarının yaş meyve ve sebze tedarikçisi konumunda olan İspanya'ya meyve ihracatı bu yılın ilk 3 aylık döneminde yüzde 285 arttı. Değer olarak ise yüzde 309 artış kaydedildi. Bir başka Avrupa ülkesi Avusturya'ya ihracat miktar olarak yüzde 160, değer olarak yüzde 180 artış sağlandı. İtalya'ya olan yaş meyve ihracatı ise ilk 3 ayda geçen yılın aynı dönemine göre miktar bazında yüzde 127, değer olarak yüzde 176 arttı. Amerika Birleşik Devletleri'ne ise aynı dönemde miktar olarak yüzde 133 değer olarak yüzde 140 artış gerçekleşti.

Türkiye'nin en büyük pazarı konumundaki Rusya Federasyonu'na meyve ihracatı geçen yıla göre yüzde 54 değer olarak ise yüzde 37 artış sağlandı. Almanya'ya da ihracat aynı dönemde miktar olarak yüzde 38, değer olarak yüzde 68 arttı. Irak'a yaş meyve ihracatı miktar olarak yüzde 3 azalırken, değer olarak yüzde 86 artış gösterdi.

Sebzede Azerbaycan, Suriye, İngiltere, Polonya

Yaş sebze ihracatında yılın ilk 3 aylık döneminde geçen yıla göre yüzde 52 artış sağlandı. Öne çıkan ülkeler ise Azerbaycan, Suriye, İngiltere, Polonya oldu. Azerbaycan Nahçivan'a ihracat yüzde 411 arttı. Döviz bazında ise yüzde 146 artış sağlandı. Aynı dönemde Suriye'ye ihracat miktar olarak yüzde 254, değer olarak yüzde 452 artış oldu. Rusya'dan sonra miktar olarak en fazla ihracat Suriye'ye yapıldı.

Yaş sebze ihracatında dikkat çekici gelişme ise Avrupa'nın tedarikçisi konumundaki Polonya'ya ihracatın yılın ilk 3 aylık döneminde yüzde 103 artış kaydedilmesi oldu. Polonya' ya 2020'de Ocak-Mart döneminde 7 bin 810 ton olan yaş sebze ihracatı bu yıl aynı dönemde 15 bin 869 ton oldu. Döviz geliri de 7.3 milyon dolardan 14.2 milyon dolara çıktı. Artış yüzde 94.

Birleşik Krallık'a ihracat aynı dönemde miktar bazında yüzde 118 ve değer bağımından da yüzde 116 arttı. Aynı dönemde Almanya'ya olan ihracatta miktar olarak yüzde 32 değer olarak yüzde 24 artış sağlanırken, ihracatta ilk sıradaki Rusya Federasyonu'na yaş sebze ihracatı miktar olarak yüzde 22 değer olarak yüzde 13 arttı.

Özetle, koronavirüs 1 yılı aşkın süreden beri yaşamın her alanında büyük sıkıntılara neden oldu. Tarım ve gıdanın önemini öne çıkardı. İlk günden bu yana, Türkiye'nin tarımsal potansiyelinin önemine değinerek bu süreci fırsata çevirebileceğini yazıyoruz, anlatıyoruz. Avrupa'nın yaşlı nüfusu ve üçüncü ülkelerden tarım işçilerini getirmesi ile ilgili sıkıntılar yaşadığını, İspanya, İtalya, Polonya'nın üretimde sıkıntı yaşadığını bu açığı kapatabileceğimizi ısrarla yazdık. Gereken desteğin sağlanamaması, girdi maliyetlerinin artmasına rağmen çiftçinin çabası, ihracatçıların özverili çalışmaları ile Türkiye ihracatında büyük sıçrama yaptı. Potansiyelin çok küçük bölümü ile bu başarı sağlanıyorsa, çiftçiye, sanayiciye,ihracatçıya gerekli destek sağlandığında neler olabileceğini tahmin etmek zor değil. Bir kez daha tekrarlamakta yarar var. Türkiye, tarımda zenginlik üretecek üretim ve ihracat politikasına odaklanmalı.

İhracatı en çok artan ürünler

Ürün	2020 Miktar (ton)	2020 Değer (\$)	2021 Miktar (ton)	2021 Değer (\$)	Miktar artışı (%)	1112
Soğan Şalot	7.195	1.294.884	38.870	7.135.981	440	451
Çilek	622	993.868	3.109	4.327.840	400	335
Pırasa	2.053	1.085.524	9.578	5.185.964	366	378
Patates	24.690	3.399.843	80.776.111	14.531.095	227	327
Karnabahar	2.740	1.065.646	7.736	4.438.324	182	316
Üzüm	858	799.530	3.295	3.168.781	284	296

Kaynak: Akdeniz Yaş Meyve ve Sebze İhracatçıları Birliği

Brokoli ve karnabahara Rusya ve Amerika'dan büyük talep var

Sadece yaş olarak değil, dondurulmuş meyve ve sebzeye de çok büyük talep var. Özellikle son dönemde brokoli ve karnabahara Rusya ve Amerika gibi iki büyük pazardan ciddi talep var. Dondurulmuş Gıda Sanayi Derneği Kurucu Başkanı Murat Bayazit ile telefonla görüşerek, özelikle karnabahar, brokoli, pırasa ve diğer ürünlerin dondurulmuş olarak ihracatındaki durumunu konuştuk. Murat Bayazit'in anlattığına göre, dondurulmuş olarak brokoli ve karnabaharda Rusya ve Amerika pazarı Türkiye için çok büyük fırsat. Rusya, geçmişte Avrupa'dan bu ürünleri alıyordu. Fakat, Avrupa Birliği'nin ambargosundan sonra Mısır devreye girdi. Bu yıl Mısır'da da üretimde sıkıntı yaşanması nedeniyle Rus alıcılar Türkiye'ye yöneldi. Endüstri bu ürünleri çekmeye başladı. Dondurulmuş olarak Rusya'ya ve Amerika'ya 10 kiloluk kolilerde ihraç ediliyor.

Amerika organik brokoli istiyor

ABD'nin özellikle organik brokoli talep ettiğini belirten Murat Bayazit, dondurulmuş organik brokoli ve karnabahar ihracatında da artış olduğunu söyledi. Bayazit sözlerini şöyle sürdürdü: "Hem Rusya hem de Amerika gibi iki büyük tüketici kanalının açılması Türkiye için çok büyük bir avantaj ve fırsat oldu. Her zaman söylüyorum. Bizim tarla boyutunda başarı elde etmemiz, üretimi artırmamız için üstteki yapıyı oluşturmamız gerekiyor. Yani pazarı bulduğunuz zaman tarla boyutundaki başarı çok daha yüksek ve anlamlı oluyor.

Eğer politik bir takım nedenler, sorunlar yaşanmazsa yani engeller çıkmazsa, Amerika ve Rusya pazarları Türkiye için çok büyük bir fırsat olarak devam eder. Brokolide organik ürüne talep çok fazla. Özellikle son 2-3 yıldır Amerika'nın bu konuda büyük bir talebi var. Üretebilirsek sorunsuz bir şekilde satabiliriz. Pırasa daha çok İngiltere tarafından talep ediliyor. Orada tüketim yüksek.

Polonya, Ukrayna'dan işçi getiremediği için bir çok üründe istenen üretimi yapamadı. Polonya Avrupa'yı besleyen bir ülke. Onların yapamadığını biz yaparak boşluğu

anında doldurabiliyoruz. İtalya'da domateste benzer sorunlar oldu ve Türkiye'ye pozitif bir yansıması oldu."

Dondurulmuş gıdanın geleceği parlak

Bu salgın sürecinde Türkiye'ye büyük fırsatlar doğduğunu anımsatan Murat Bayazit tarımda bu fırsatları çok daha iyi değerlendirmek gerektiğini söylüyor. Bunun için tarla boyutunu geliştirmek adına, sanayi boyutunun yani dondurulmuş gıda sanayinin çok pozitif etkisi var. İşin içerisine dondurulmuş gıda sanayi girince tohum çeşidi, ne zaman ilaç atılacağı, hasadın ne zaman yapılacağı gibi bir planlama devreye giriyor. Tarımdan elde edilecek katma ortaya çıkıyor.

Yurt içi tüketimde de artış oldu. Karnabaharda hem turşu hem de perakende boyutunda tüketim arttı. En rahat bulunan ve en ucuz ürün olarak görülüyor. Hem de sağlıklı. İhracattaki artış fiyatlara da yansıdı. Üretici de bu ürünlerden para kazandı.

Türkiye'de brokoli ve karnabahar ağırlıklı olarak İzmir Torbalı, Bursa İnegöl Yeni şehir Ovası, İç Anadolu'da Akşehir, Niğde, Konya, Eskişehir'de üretiliyor.

Bakanlık sebze grubuna destek sağlamalı

İzmir Ticaret Odası Gıda İmalat Meslek Komitesi Başkanı Cemil Gökçen, sebze ve meyvede Türkiye'nin sahip olduğu potansiyeli değerlendirmek için Tarım ve Orman Bakanlığı'nın özel destek sağlaması gerektiğini söyledi. Koronavirüs nedeniyle Avrupa'nın yapamadığı üretimi her şeye rağmen Türkiye'nin gerçekleştirdiğine dikkat çeken Gökçen'in görüşleri özetle şöyle:

"Taze meyve ve sebzede, dondurulmuş ürünlerde Türkiye'nin çok büyük potansiyeli var. Rusya'dan kök sebzelerle ilgili ciddi talep var. Hem Rusya'nın hem de diğer ülkelerin taleplerini karşılamak için üretimin desteklenmesi, lojistikle ilgili sorunların çözülmesi çok önemli. Ürünleri işleyerek, katma değerli ihraç etmek ülkemize büyük zenginlik katacaktır. Pandemi dönemi ciddi fırsatlar doğurdu. İspanya kalifornia biberini yapamadı, Türkiye devreye girdi. İtalya domatesi yapamadı biz devreye girdik. Yunanistan konserve şeftalide sıkıntı yaşadı. Türkiye devreye girdi. Her alanda önemli bir potansiyelimiz var. Bunu değerlendirmemiz gerekiyor."

Enflasyonda turpun büyüğü heybede...

Alaattin AKTAŞ
06 Nisan 2021 Salı

- ✓ Yİ-ÜFE ile TÜFE arasındaki fark martta yüzde 17.5 ile yeni bir rekor kırdı.
- ✓ Sepet kur martta yönünü yeniden yukarı çevirdi. Bu önce Yİ-ÜFE'yi, ardından TÜFE'yi etkileyecek.
- ✓ TÜFE'de mart sonunda yüzde 16'yı aşan yıllık artışı arayabiliriz.

Önce dün açıklanan mart verilerini aktaralım. TÜFE mart ayında yüzde 1.08, ilk üç ayda yüzde 3.71, son bir yılda yüzde 16.19 artış gösterdi. Yüzde 3.71, ilk çeyrek itibarıyla şimdiye kadar oluşan en yüksek üçüncü oran.

Yİ-ÜFE ise gümbür gümbür ezip geçerek ilerliyor. Aylık artış yüzde 4.13, ilk çeyrek artışı yüzde 8.21, yıllık artış yüzde 31.20. İlk çeyrek artışında bütün yılların rekoru kırılmış durumda.

İster aylığı, ister ilk çeyreği ya da yıllığı alın, fark etmiyor; Yİ-ÜFE'de TÜFE'ye fark atan bir artış söz konusu. Peki bu fark ne olacak, gelecekte nasıl oranlar göreceğiz?

Önce şu gerçeğin altını bir kez daha çizelim. Yİ-ÜFE'den TÜFE'ye bire bir yansıma olmaz, olması da beklenmez. İki endeksin yapısı farklı, ağırlıkları farklı. Ama bu demek değil ki Yİ-ÜFE'deki artış bir süre sonra TÜFE'yi etkilemez. Bunu söylemek mümkün değil. Bir zaman sonra Yİ-ÜFE'deki artış TÜFE'ye yansıyacaktır, bundan kaçış yok.

Turpun büyüğü bu yüzden heybede...

TÜFE'de mart sonunda gelinen yüzde 16.19'luk orana bakılarak "Yandık ki ne yandık" diye düşünenler varsa bir süre sonra aslında henüz yanmadıklarını anlayacaklar.

Çünkü gördüğümüz turp küçük sayılır, daha büyüğü heybede!

Yİ-ÜFE'den daha fazla yansıma yaşandıkça TÜFE artışı hızlanacak ve bir süre sonra öyle anlaşılıyor ki yüzde 16.19 mumla aranır hale gelecek.

Ya heybe delinirse...

Heybe bir şekilde delinir ve oradaki büyük turp ortaya çıkmazsa...

Bu mümkün mü, Yİ-ÜFE'deki artışın tüketici fiyatlarına hiç yansımadığını görmemiz söz konusu olabilir mi?

Kim bilir, olur mu olur! Şimdiye kadar neler olmadı ki bu yaşanmasın.

Fark yüzde 17'yi aştı

Yİ-ÜFE ile TÜFE aynı tarihte hesaplanmaya başlandı. İki endeksin 2003 yılı ortalaması 100 kabul edildi. Geldik bu yılın mart ayına. İki endeks birlikte yola çıkmıştı; şimdi aralarında nasıl bir fark oluştu?

2003 yılı ortalaması 100 olan Yİ-ÜFE 614.93'e ulaşırken TÜFE 523.53'te kaldı. Yani iki endeks arasında Yİ-ÜFE lehine tam yüzde 17.46'lık bir fark söz konusu. Bu, şimdiye kadar görülmüş bir fark değil.

Tabloda son yıllarda farkın yüzde 10'un üstüne çıktığı ayları sarıyla gösteriyoruz.

Geçen yılların mart aylarına da bakalım. Örneğin 2020'deki fark yalnızca yüzde 4.02, 2019'daki fark yüzde 7.24. 2018 yılında ise Yİ-ÜFE, TÜFE'den yüzde 0.97 daha aşağıda.

Turp, işte bu yüzde 17.46'lık farktır, heybede durmaktadır ve düşmediği takdirde bir şekilde gün gelecek ortaya çıkacaktır.

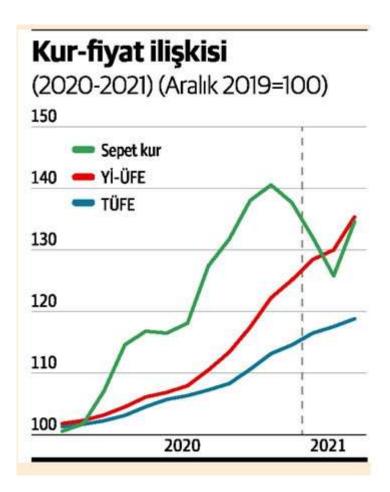
Yİ-ÜFE ile TÜFE arasındaki fark (%)

	2021	2020	2019	2018
Ocak	13,65	3,58	6,73	-3,37
Şubat	14,01	3,71	6,66	-1,50
Mart	17,46	4,02	7,24	-0,97
Nisan		4,46	8,60	-0,26
Mayıs		4,65	10,45	1,87
Haziran		4,19	10,52	2,28
Temmuz		4,65	7,96	3,52
Ağustos		6,19	6,41	7,88
Eylül		7,95	5,51	12,52
Ekim	_	9,45	3,61	10,59
Kasım		11,35	3,14	9,37
Aralık		12,57	3,08	7,38

İŞTE MERKEZ BANKASI OPERASYONUNUN SONUCU

2019 yılının aralık ayını 100 kabul ederek ve sepet kur, Yİ-ÜFE ve TÜFE'yi kapsayarak oluşturduğumuz grafik bize özet olarak şunları söylüyor:

- -Kur artışı açısından kasımda iyi bir adım atmışsınız, ama mart operasyonu bu iyi gidişi tersine çevirmiş.
- -Geçen yılın yüksek kur artışı Yİ-ÜFE'ye belli ölçüde yansımış ve kur-fiyat dengesi kurulur gibi olmuş. Ama kur yönünü yeniden yukarı çevirdiği için Yİ-ÜFE'deki artış daha da hızlanacak gibi görünüyor.
- Bakın grafikte mavi çizgiyi görüyor musunuz, yani TÜFE'yi, hem Yİ-ÜFE'nin, hem kur artışının çok gerisinde kalmış. Bu makasın zaman içinde kapanmasını, en azından daralmasını bekleyin. Bu birkaç şekilde gerçekleşir. Ya toptan fiyatlar ve kur hızla geriler ya da tüketici fiyatları hızla artış gösterir. Ama bir olasılık daha var ve bu olasılık en ağır basanı. Tüketici fiyatları daha hızlı olmak toptan fiyatların da, kurun da artmaya devam etmesi kuvvetle muhtemel görünüyor.

Abdulkadir Selvi

Erdoğan, tehlikenin farkında

6 Nisan 2021

Cumhurbaşkanı Erdoğan, emekli amirallerin darbe kokulu bildirisi hakkında ilk kez konuştu.

Bildirinin ele alındığı kritik toplantıda aldığı bilgiler de o yönde olmalı ki **Erdoğan**, darbe tehdidini önemli buldu. Daha doğrusu bu bildiriyi bir sürecin başlama vuruşu olarak değerlendirdi.

DARBEYE KARŞI DİRAYETLİ

Karşımızda 15 Temmuz'da darbeyi püskürten lider, 27 Nisan'ta e-muhtıra veren askere karşı muhtıra veren **Erdoğan** vardı. Cumhurbaşkanı bir kez daha darbe tehdidini önemseyen, darbelerle mücadelede kararlı bir lider profili çizdi. Güven verdi.

GECE YARISI BİLDİRİSİ ART NİYETLİ

Cumhurbaşkanı Erdoğan daha söze başlamadan işin fotoğrafını çekti. "Bir gece yarısı gerçekleşen bu eylem hem üslubu, hem yöntemi hem açacağı tahribat açısından kesinlikle art niyetli bir eylemdir" dedi.

KAHRAMAN ASKER VURGUSU

Erdoğan, Cumhurbaşkanı sıfatıyla aynı zamanda Türk Silahlı Kuvvetleri'nin başkomutanı. **Erdoğan,** Türk Silahlı Kuvvetleri ile darbe bildirisi yayınlayan emekli amiralleri ayrı tuttu. "**Kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri'ne bühtandır**" diye konuştu.

DARBEYE KARŞI ÇIKAN LİDERİ ARAYABİLİR

Erdoğan darbe tehdidi içeren bildiriye karşı çıkan siyasilere teşekkür etti. **Bahçeli** ve **Akşener**'i ilk başta saymak lazım. İki lider ama, fakat demeden darbe karşıtı bir duruş sergilediler. **Erdoğan**'ın iki lideri arayıp teşekkür etmesinin yararlı olacağına inanıyorum.

CHP'YE HEM ELEŞTİRİ HEM DİYALOG ÇAĞRISI

Ama söz konusu darbe olunca CHP yine sınıfta kaldı. **Erdoğan, "Bu işin** merkezinde bizzat CHP vardır" diye sert bir dille eleştirdi. Ama "CHP"yi de demokrasiden yana tavır almaya çağırıyorum" diyerek el uzattı.

MONTRÖ AÇIKLAMASI

Emekli amirallerin bildirisinin merkezini Montrö oluşturuyor. Erdoğan, Montrö konusunda güvence verdi. "Montrö Sözleşmesi'nden çıkmayla ilgili ne bir çalışmamız, ne bir düşüncemiz vardır. Sözleşmeye bağlılığımızı sürdürüyoruz" dedi.

SARIKLI AMİRAL TEPKİSİ

Erdoğan bu tür konularda çok net bir lider. "TSK'nın disiplin anlayışıyla bağdaşmayan askere de sıcak bakmıyoruz, bakmayız" diye konuştu.

BÜYÜK FOTOĞRAFIN PARÇASI

Darbe bir süreç. Erdoğan, emekli amirallerin bildirisini büyük fotoğrafın bir parçası olarak nitelendirdi. "Çok daha büyük kampanyanın parçası olarak algılanmaktadır" dedi. Doğru bir tespit. Çünkü asıl önemli olan, bunun arkasından neyi planladılar?

27 Mayıs'ta, 12 Mart'ta, 12 Eylül'de liderleri darbecilere karşı gereken önlemleri almamakla eleştiririz. Ama bu **Erdoğan** için geçerli değil. Çünkü **Erdoğan** darbelerle mücadele eden bir lider. Dün de "**Gereken her tedbiri uygularız**" dedi. **Erdoğan** tehlikenin farkına vardıktan sonra gerisi sorun değil.

AMİRALLERİN SİYASİ AYAĞI CHP Mİ?

- **CHP'nin** darbe sicili kabarıktır. 27 Mayıs'ta, CHP artı ordu eşittir darbe denklemi kurulmuştur. Buna rağmen isterim ki CHP de darbe karşıtı olsun. Ama her defasında hayâl kırıklığına uğrarım. Amirallerin darbe tehdidi karşısında CHP yine sınıfta kaldı. Amirallerin darbe tehditine destek veren tek lider **Kılıçdaroğlu** oldu. Henüz darbenin siyasi ayağı kim demiyorum ama, amirallerin siyasi ayağı kim, diye sormak hakkım olsa gerek.

Çünkü CHP'li **Aykut Erdoğdu** darbe tehdidinde bulunanları savundu, meşru hükümeti tehdit etti. "**Ben o mahkemede onların yargılanmalarını göreceğim. Bütün bu yargılanmaları TRT ekranlarından vereceğiz**" dedi. Ben söyleyecek bir şey bulamıyorum. Siz bulursanız altına yazın.

GENELKURMAY BAŞKANI, BAŞBAKAN'IN TELEFONUNA ÇIKMAMIŞTI

- DARBELERLE mücadelemizde 15 Temmuz'un ayrı bir yeri var. 15 Temmuz demokrasi mücadelemizin kutup yıldızı. Çünkü o gece ilk kez bir darbeyi püskürttük. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın liderliği ve milletimizin canı ve kanı pahasına darbeye karşı çıkmasıyla.

Darbelerle mücadelemizin önemli kilometre taşlarından birini de 27 Nisan emuhtırasına karşı 28 Nisan'da muhtıraya karşı verilen cevap oluşturuyor. 15 Temmuz'da darbeye karşı darbe yaptık. 28 Nisan'da ise muhtıraya karşı muhtıra verdik.

27 Nisan e-muhtırasına karşı hükümet bildirisini okuyan dönemin başbakan yardımcısı **Cemil Çiçek**'le konuştum. **Cemil Çiçek** o açıklamayı yaparken üzerindeki elbiseyi 48 saattir çıkarmamıştı. Çünkü o gün Ankara dışındaydı. Tam evine girerken muhtıranın haberini aldı. Bakanlarla kurdukları telefon irtibatının ardından dışişleri konutuna geçti. O gece AK Parti'liler tedbir olarak iki ayrı yerde çalıştılar. **Cemil Çiçek** ve birkaç bakan **Abdullah Gül**'ün kullandığı Dışişleri konutunda, Başbakan **Erdoğan** ise Başbakanlık konutundaydı. O gece hazırlanan açıklama metni sabah Başbakanlık konutunda **Erdoğan**'ın başkanlığında yapılan toplantıda son şeklini aldı.

BÜYÜKANIT TELEFONLARA DÖNMÜYOR

12 Mart'ta Cevdet Sunay Başbakan Demirel'in telefonuna çıkmamıştı. 27 Nisan gecesi ise Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt, bağlı olduğu Başbakan'ın telefonuna yanıt vermedi. Her defasında, "İstirahatte, ulaşılamıyor" yanıtı verildi. İktidar, ilk andan itibaren muhtıraya karşı çok sert bir yanıt verme konusunda kesin kararlıydı. Genelkurmay Başkanı Büyükanıt'ın görevden alınması tartışıldı ancak Cumhurbaşkanı Sezer'in kararnameyi imzalamayacağı kanaati oluşunca Genelkurmay Başkanı'nı görevden alma yönüne gidilmedi. Başbakanlık konutundaki toplantıda açıklama metnine son şekli verildikten sonra saat 15.00'te açıklama yapılacağı duyuruldu. Gece 23.00'ten itibaren aranan Genelkurmay Başkanı bu açıklamadan birkaç dakika sonra Başbakan'a dönüş yaptı. Saat 14.30 civarıydı. 15 saattir telefona çıkmayan Büyükanıt hattaydı. Erdoğan, telefonun sesini içeriye verdi. Büyükanıt, "Ben İstanbul'a gidiyordum. Torunu görmeye. Araçta jammerler olduğu için telefon çekmedi" dedi.

TORUNUMU GÖRMEYE GİDİYORDUM

Türkiye bunları yaşadı. Genelkurmay Başkanı gece hükümete muhtıra verdikten sonra torununu ziyaret etmek için yola çıkmış! Türkiye'nin güvenliğinden sorumlu olan Genelkurmay Başkanı'na, Başbakan 15 saat ulaşamayacaktı.

SON ANDA EKLENEN CÜMLE

- KONUŞMANIN ilk bölümünü dinledikten sonra, Başbakanlık'a geçen Cemil Çiçek, açıklama yapmadan önce Erdoğan'la yeniden irtibat kuruyor. Erdoğan, "Değişen bir şey yok" diyor. Açıklamaya, "Bazı iyi niyetli olmayanların hükümetimizle Türk Silahlı Kuvvetleri'mizi karşı karşıya getirme çabalarını boşa çıkarmalıyız" cümlesi ekleniyor. O gün, o tarihi açıklamayı okuyan Cemil Çiçek'le, amirallerin bildirisini konuştum. Çiçek, "Yanlış yolda, yanlış adım atılmış. Hem sorunlu hem de sorumluluk getirecek bir açıklama yapılmış. Benim neslim darbelerin acılarını yaşamış bir nesil. Darbelerin gece yarısı yapıldığı bir ülkede niye bu bildiriyi gece yarısı yayınlıyorlar?" diye sordu.

Enflasyon yoksullaştırdı

Esfender KORKMAZ

06 Nisan 2021

Mart ayında TÜFE olarak aylık enflasyon yüzde 1,08 ve yıllık enflasyon yüzde 16,9 oldu. Yİ-ÜFE de aylık yüzde 4,13 yıllık yüzde 31,20 olarak açıklandı. Bizde aylık Yİ-ÜFE oranı yüzde 4,13 olurken, dünyada gelişmekte olan ülkelerde yıllık enflasyon ortalaması yüzde 4,5'tur.

Bugüne kadar hükümetler enflasyona eğilmedi. Çözüm getirmedi. Tersine algı yaratarak güven sorunu yarattı. MB'ye bilerek veya bilmeyerek müdahale etti ve kur şoklarına ve sonuçta enflasyonun artmasına neden oldu.

IMF politikaları ile 2004 yılında TÜFE oranı yüzde 9,36 olmuştu. Ancak IMF yalnızca kemer sıkarak enflasyonun köpüğünü almasını bilir. Dahası devletin kurumsal yapısı, piyasada rekabet şartları, eğitim politikası, hukukun üstünlüğü ve demokratik sorunlar gibi, iktisadın altyapısına karışmaz. Hükümetler de bu sorunları artırdı. Türkiye'de enflasyon temelde yapısal sorunlara dayandığı için 2017 yılına kadar yüzde 10 dolayında kronik enflasyon olarak devam etti. 2016 sonrasında başlayan kur şokları ve kur artışları da, Yİ-ÜFE'yi artırdı. Maliyet artışları da TÜFE'ye yansıdı.

Hükümetlerin yapısal sorunları tespit ve teşhisi olmadı. Hedefleri günübirlik, sıcak para girişi, nominal faiz kararları ile sınırlı kaldı. Merkez Bankası 2006 yılından beri enflasyon hedeflemesi uyguluyor. Hiçbir yıl tutmadı, üstelik aynı Merkez Bankası ayrıca enflasyon tahminleri de yapıyor. Bu nedenlerle iktidara ve Merkez Bankası'na olan güven kayboldu.

Kur artışı girdi maliyetlerini artırıyor. Ancak bu artış enflasyona misliyle yansıyor. Söz gelimi 2021 Ocak ayında ortalama dolar kuru 7,4024 iken, Mart ayında 7,6836 oldu. Yani yüzde 3,79 oranında arttı. Buna mukabil Ocak ayında Yİ-ÜFE oranı yüzde 26,16 iken Mart ayında yüze 31.20 oldu. Yani yüzde 19,26 oranında arttı. Kur artışının enflasyona fazlasıyla yansımasının nedeni de yine istikrarsız, kırılgan spekülatif ve oligopol piyasa yapısıdır. Piyasa fırsatçılığa açıktır. Toptancı, depodan çıkışı en yüksek kurdan yapıyor. Perakendeci de vitrindeki eski ithal malları da yeni kurdan hesaplıyor. Aksi halde yerine yenisini koyamayacağını biliyor. Dahası aynı perakendeci vitrindeki yerli malların fiyatını da artırıyor.

Maliyet artışlarının bir nedeni de enerji fiyatlarının artması oldu.

MART 2021 ENFLASYON VERİLERİ						
	2020	2021				
<u>TÜFE</u>	In and the same					
AYLIK	0,57	1,08				
YILLIK	11,86	16,19				
12 AYLIK ORTALAMA	13,33	13,18				
ÇEKİRDEK	10,49	16,88				
GIDA	10,05	17,44				
ÜFE						
AYLIK	0,87	4,13				
YILLIK	8,50					
12 AYLIK ORTALAMA	12,61	17,04				
İMALAT	7,79	33,96				
ARAMALI	7,04	37,22				
ENERJİ	1,53	23,27				
SERMAYE MALI	9,99	27,31				

Enflasyon gelir dağılımını bozdu ve yoksul sayısını artırdı.

TÜİK, gıdanın TÜFE harcama sepeti içindeki payını yüzde 25,94 olarak hesaplamış. Gerçekte işçinin, memurun ve dar gelirlinin harcamaları içinde bu pay daha yüksektir. Öte yandan Mart ayında gıda fiyatları TÜFE'den daha yüksek yüzde 17,44 oranında artmış. Bu demektir ki düşük gelir gruplarının enflasyonu birkaç puan daha yüksektir. İşçiye ve memur aylıklarına, yıllık enflasyon üstünden düzeltme yaparsanız bu kesimin reel geliri düşer ve yoksullaşır.

Enflasyon faizlerde de serap etkisi yaratıyor. Bankalar mevduata ve devlet iç borçlanma senetlerine eksi reel faiz vererek, tasarruf sahibinden enflasyon vergisi almış oluyorlar.

Enflasyon istikrarsızlığın ateşidir. Demokrasi, hukuk ve ekonomide geldiğimiz bugünkü istikrarsızlığı yaratmak kolay değildir. Nasıl oldu da, Türkiye'nin demokrasi ve hukukun üstünlüğünde tecrübesi ve altyapısı, kurumsal devlet yapısı, yetişmiş insan kaynakları, laik demokratik devlet tecrübesi, bugünkü istikrarsızlığı engelleyemedi? Bilmediğimiz güçler mi var? Yoksa bizim toplum olarak yarın yerine bugüne, uzun dönem yerine kısa döneme odaklanmamız ve kayıtsız kalmamız mı bizi bu noktaya getirdi?

İbrahim Kahveci

Sorunumuz açlık, pahalılık ve işsizlik

Son 12 ayda vatandaşın satın aldığı ürünlerin ortalama fiyatı %16,19 artış gösterdi. Ama aynı dönemde üretici fiyatları, yani maliyetler ise %31,20 arttı.

Kısaca fiyat baskısı kapımızda bizi bekliyor.

Çok yakında maliyet artışları raf fiyatlarına yansıyacak. Enflasyonun yüzde 20'lere çıkması kuvvetle muhtemel.

Tabi burada şunu düşünebilirsiniz: Efendim AK Parti öncesi fiyat artışları yüzde 80-90'lardaydı. Şimdi yüzde 20 fiyat artışından niye bu kadar şikayet ediyorsunuz. O zaman şu soruyu da kendimize soralım:

Acaba geliriniz yüzde kaç artıyordu? Maaşınıza yüzde kaç zam yapılıyordu?

2021 yılı memur ve emekli memur maaşlarına yüzde 7,36 zam yapılırken, SSK ve Bağ-Kur emeklilerine de yüzde 8,36 zam yapılmıştı.

Kısaca aldığınız maaş zammının yaklaşık 3 katı bir fiyat artışı ile karşı karşıyasınız.

Zamlar kapıda ama daha düşündürücü konu işsizlik. İşiniz ve geliriniz yoksa nasıl yaşayacaksınız?

Halen ülkemizde 10 milyonun üzerinde insan işsiz bekliyor. Kısa çalışma ödeneğinin bitirilmesi ile bu sayıya 1,5 milyonun daha eklenmesi bekleniyor.

İşsizlik aynı zamanda açlık ile karşı karşıya olduğumuzu gösteriyor. Eskiden köy nüfus oranı yüksek olduğunda işsizliğin etkisi de daha sınırlı oluyordu. Şimdi durum değişti... Şehirde işsizlik yaşamak çok daha zor. Önceki gün Diyarbakır'da annesini bakkala göndererek hayatına son veren vatandaşımızın haberi ile Ulaştırma Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun Kanal İstanbul'u yapacağız haberi yan yana düştü.

Sanırım en acı noktalardan birisi de bu olsa gerek.

Ankara farklı dertlerde yaşarken, toplumun derdi açlık, yoksulluk, işsizlik gibi daha farklı. Ama burada bir nokta daha da önemli...

Nedir bu nokta?

Bugün yaşadığımız sıkıntıları bile aratacak gelecek kaygısı. Veya gelecek beklentisinin yok oluşu.

Bu durum özellikle gençler üzerinde derin yaralar oluşturuyor. Onların geleceğini zaten Hazine Garantili Projeler ile şimdiden harcıyoruz. Şimdiden yüksek bir borç batağına saplanmış oldular zaten.

Ama o gençlerin bir büyük yükü de bizler olacağız. Yani şu anda 40'lı yaşların üzerinde olan bizler yarın yaşlanmış ve çalışamaz durumda emekli maaşı bekleyeceğiz.

Acaba o maaşlar ödenebilecek mi? Ödenir de nasıl ödenir? Mesela para basarak mı ödenir?

Bugün ülkemizde toplumsal temel değerler çöküyor-çürüyor. Mesela bir iş için iyi bir okul okumak yerine iktidar partisi üyeliği daha etkin sonuç verebiliyor. Pudra şekeri hikayesinde görüldüğü gibi, maddi kazanç siyasi basamaklardan geçebiliyor.

Bu durum elbette yeni nesil üzerinde müthiş bir yıkım getirecektir. Ya da sözlü sınavda yazılıyı zor geçen aday önünde siyasi tercih nedeniyle elenmek gibi...

Ülkemizde maalesef orta sınıf eriyor ve pozitif bilim değer kaybediyor. Bilgi ve teknoloji üniversitesine dahi ilahiyatçı rektör atanırken, ilçe milli eğitim müdürlerinin büyük kısmı da dini eğitim temelinden gelebiliyor.

Herkesin üniversiteli ve müdür yapıldığı fabrikada artık çalışacak eleman da bulunamıyor. Merkel bile duyunca "üff" dedi ya; işte bu durum övünülecek değil, şaşkınlıkla yıkım getirecek bir süreçtir.

Ülkede çok ciddi ekonomik sıkıntı var ve bu durum toplumda farklı yansımalar gösteriyor. Siyasetin ekonomik sıkıntıları çözmek gibi derin bir enerjisi de bulunmuyor.

Gelecek tehlikeler ve kararan beklentiler maalesef suni gündemlerle heba ediliyor. Farkında değiliz belki ama meyvenin içeriden çürümesi gibi çürüyoruz.

Maddi kayıplarımızın yanında değerlerimizdeki kayıplar ölçülemez düzeyde.

Bu erimenin faturasını bugün biz bir dönem yoksulluk olarak ödüyor olabilir....

Ama bilmelisiniz ki değerleri çürüyen toplumun gelecek faturası kalıcı yoksulluk ve kalıcı fakirlikten başka bir şey değildir.

Filipinler örneğini tekrar vererek evlatlarınızın gözünün içine bakmanızı öneririm. Mesele o siyasetçi bu siyasetçi değildir. Mesele ülkemizin geleceğidir ve bu gelecek sürekli çürüyerek kararmaktadır.

İşte asıl sorunumuz tam da burasıdır.

06 Nisan 2021, Salı

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Darbecilik ayıp ama her yatırıma karşı çıkmak daha da ayıp değil mi?

Toplumumuzda bir kesim nedense gerçekleri görmezden geliyor. Sadece darbe heveslilerinden söz etmiyorum... Gerçekleştikleri zaman ülkeye yararlı olacak projeler, sözünü ettiğim kesimleri huzursuz ediyor. Bu emekli amirallerin bildirisi dolayısıyla, iki kesim yine bir araya geldi. Şimdi bunların hedefinde Kanal İstanbul var...

Darbeciler

Hatırlar mısınız bilmiyorum... <u>Birinci Boğaz Köprüsü</u>'nü Başbakanlığı döneminde **Süleyman Demirel** planlayıp yapmış, ama hizmete açamamıştı. Dönemin Cumhurbaşkanı **Fahri Korutürk**, köprüyü 1973'te açtı. **Süleyman Demirel** ise 12 Mart 1971 darbesiyle devrilmişti. Gezi Kalkışması'nın beyinlerinin bir muhtıra-bildiri ile yeni havalimanın ve 3'üncü Boğaz Köprüsü'nün yapımına karşı oldukları hâlâ hatırlarda değil mi?

Amiraller

Bizim emekli amiraller de Kanal İstanbul'a karşılarmış ve bunun Montrö'yü taciz edecek bir proje olduğunu düşünüyorlarmış. Bu muhtıracılar önce Montrö'nün aksak yanlarını bir görseler daha doğru olmaz mıydı? Örneğin, giderek artan tonajlardaki gemiler boğazlardan geçerken, kılavuz kaptan almaları zorunlu değil. Her metresinde farklı akıntıların karıştığı İstanbul Boğazı'nda bu dev gemiler bazen yalılara falan çarpıyor. Mesela bu konu ele alınabilir ve Montrö imzacıları ile görüşülebilir.

Kurum anlatiyor

Kanal İstanbul'a gelince... Bu projeyi Çevre ve Şehircilik Bakanı **Murat Kurum'**un anlatımıyla hep birlikte öğrenelim:

"Tamamlandığında, denizcilik, ulaşım ve uluslararası ilişkiler tarihini değiştirecek bir projedir. Bir devlet ve millet projesidir. Bu aziz vatanın istiklalinin, gelecek nesillerimizin istikbalinin garantisidir. Dünyanın inci gerdanlığı olan İstanbul Boğazı'mızı koruma, kurtarma, özgürlüğünü teminat altına alma projesidir."

Önemli proje

"1400 yıllık sevdamız olan İstanbul'un var olan marka değerini en yüksek noktaya taşıyacak projedir. Türkiye'yi şehircilik, lojistik, ulaşım, ar-ge ve deniz ticaretinin merkez ülkesi konumuna yükseltecektir. On binlerce gencimize istihdam sağlayacak, yatırım bedelini birkaç yıl içerisinde karşılayacak, her yıl milli ekonomimize milyarlarca liralık katkı sunacak bir projedir."

Doğaya saygılı

"56 kurum ve kuruluşumuzun, belediyelerimizin, üniversitelerimizin, 200'den fazla bilim adamımızın, medya ve vatandaşlarımızın katkılarıyla hazırlanan Türkiye'nin en kapsamlı ÇED Raporu'yla hayata geçirilmektedir. Dünyanın en çevreci ve doğaya saygılı projelerinden biridir."